

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΣΙΑΤΙΚΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

(ἀποσπασμα ἀνεκδότου μελέτης)

Ἀσχολούμενος ἀνεκδότως, ὡς ἔφθην εἰπὼν, περὶ τὴν συναγωγὴν καὶ μελέτην τῶν Ἀσιατικῶν νομισμάτων τῶν διαφόρων ἀσιατικῶν ἐθνῶν προάγομαι καὶ αὐθις ἐκθέσαι βραχεὰ τινὰ περὶ τινῶν ἀνεκδότων Ἀσιατικῶν νομισμάτων πρὸς συμπλήρωσιν τῆς περὶ τῆς ἱστορίας τῶν Ἀσιατικῶν νομισμάτων σχοινοτενοῦς μελέτης ἡμῶν.

α.) Νόμισμα χρυσοῦν τοῦ προφήτου Μωάμεθ ἐν σχήματι μεγαλητέρῳ τῆς ὀθωμ. λίρας ὁλικῆς τριῶν δραμίων περίπου· ἐξ ἐνὸς φέρει τὸ σύμβολον Ὄθωμ. θρησκείας γραφῇ κουφικῇ ἐχούσῃ οὕτω: «Λά ἰλαχέ-ἰλλ-ελλάχ, βέ Μωχάμετι, ῥεσοῦλ-οὐλλάχ» ἥτοι οὐκ ἔστι Θεός, εἰμὴ ὁ Θεός, καὶ ὁ Μωάμεθ ἔστι ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ· καὶ ὁπισθ. «Ἐἰδνα Μωχάμετ ῥεσοῦλ οὐλάχ» τοῦτέστι ὁ ἀρχηγὸς Μωάμεθ ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ καὶ κάτωθεν τὸ τρίτον ἔτος ἐγείρας· τὰ πρῶτα ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ προφήτου χαραχθέντα ἢ κοπέντα νομίσματα εἰσὶ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀκούσθως δὲ ἐκόπνισαν καὶ χάλκινα μικρὰ διαφόρων σχήματος καὶ μεγέθους καὶ κατὰ διαφόρους τύπους. Ἀπὸ τῶν μόνον οὗ τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα εὐρίσκονται 26 τὸ ἐν Κων/πόλει. Αὐτοκρατορικὸν θησαυροφυλάκειον (χαζινεὶ χασά), ἐνθα φυλάσσονται ἅπαντα τὰ τιμαλφῇ κειμηλιατῆς Ὄθωμ. θρησκείας καὶ τοῦ κράτους ἐν τῷ τόπῳ. Τοιαῦτα δὲ εὐρίσκονται καὶ ἐν ταῖς ἱεραῖς πόλεσι τῆς Ἀραβίας.

β.) Νόμισμα χαλκοῦν τοῦ αὐτοῦ προφήτου Μωάμεθ ἐν σχήματι ἀργυροῦ εἰκοσαρίου μεταλλικοῦ· φέρει δὲ ἐμπρ. κύκλον τινὰ κοσμοῦμενον δι' ἐτέρου καὶ τινῶν στιγμῶν κατὰ τὸν τύπον ἐπὶ κεφαλῆς τὴν λέξιν Ἐλμελικ καὶ κάτωθεν αὐτῆς μίαν ὀριζόντιον γραμμὴν, εἴτα κατὰ δεξιὰν στίξεις τινὰς καὶ ἐτέραν γραμμὴν, κατ'ὑπ. φέρει τὴν λέξιν Μωχάμετ ἔλνεπ ἥτοι ὁ ἡγεμὼν Μωάμεθ ὁ προφήτης· ὅπ. ἕτερον κύκλον καὶ ἐντὸς αὐτοῦ δύο τρίγωνα, ἥτοι τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου καὶ περίεξ αὐτῶν ἀστέρας· ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο τριγώνων φέρει ἕξ ἀστέρας κατὰ δεξιὰν κυκλοειδῶς καὶ ἐν τῷ μέσῳ στίξιν τινὰ· τὸ τοιοῦτο δὲ καλεῖται παρ' Ἀσιανοῦς μίχρι Σουλ εἰμὰν καὶ εἶναι συμβολικὴ παράστασις συνήθης παρὰ τοῖς ἀρχαίοις νομίσμασι τῶν ἀσιατικῶν ἐθνῶν. Τὸ νόμισμα τοῦτο ἔστι λίαν σπάνιον καὶ πρῶτην φοράν ἀπαντῶμεν μεταξὺ τῶν ἀσιατικῶν νομισμάτων.

γ.) Κερμάτιον χαλκοῦν παχύτατον ἀργαίον κοπὲν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ φέρων ἐμπρ. κουφικῇ γραφῇ τὸ Δοῦρβι φη Μισίρ ἥτοι γκόμπ ἐν Αἰγύπτῳ. διὰ τῆς λέξεως φη σχηματίζεται προεκτεταμένως ἡμικύκλιον καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ἔστι τεθειμένη ἡ λέξις Μισίρ. ὅπ. δὲ φέρει μονογραφικόν τι σύμπλεγμα ἀραβουργικῇ τῇ τυπῳ, ὅπερ τυγχάνει παραστατικὸν συμβόλον. τὸ τοιοῦτὺν ἔστι λίαν περίεργον καὶ πρῶτοφανές.

Τὸ κερμάτιον τοῦτο φαίνεται μοι νὰ εἶναι λίαν ἀρχαῖον καὶ ἐκόπη ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Μαμελούκων καὶ ἰδίως τοῦ Νουρεδίου Ἀλῆ, ὅστις ἀρχηγὸς αὐτῶν ὢν

ῥηνηγορεύθη τῇ 7254 Σουλτάνος, ἡ δ' Αἰγύπτος, ὡς γνωστὸν ἐκυβερνήθη ὑπὸ τῶν Μαμελούκων μέχρι τοῦ 1517, ὅτε Σελῆμ ὁ Α'. Σουλτάνος τῶν ὀθωμανῶν ἀφελὼν τὴν ὑπερτάτην ἀρχὴν ἀφῆκεν αὐτοῖς τὴν διοίκησιν μόνον τῶν ἐπαρχιῶν προεξάρχοντος Σατράπου τῆς Ὑΐλης. Ἀλλὰ τῷ 1811 ὁ Μεχμέτ Ἀλῆς συναθροίσας αὐτοὺς ὡς ἐπ' ἐκστρατεῖαν ἀπέκτεινε πολλοὺς.

δ.) Νόμισμα χρυσοῦν ὀθωμ. ζυγίζον 4 κόκκους ἀπέφθου χρυσοῦ κοπὲν ἐν Χαλεπίῳ φέρων ἐξ ἐνός τὸ ἐξῆς: Σουλτάν Σελημ ἱπνι Σουλτάν Ὁρχάν ἄν Νάδρεχου δοῦρεβι φη Χαλέπσε νὲ 974. ἥτοι ὁ Σουλτάν Σελημ υἱὸς τοῦ Σουλτάν Ὁρχάν, θείᾳ ἀρωγῇ ἐκόπη ἐν Χαλεπίῳ ἐν τῇ 974 ἐγείρας· ἐκ τοῦ ὀπισθεν δὲ Σαροῦν Νασάρ Ἰζουλ πασάρ φηλ περ βέλ παχρ. ἥτοι ὁ ἀτρομπτος ὑπερασπιστής, ὁ ἐνδοξος ἐπὶ ὁράσει ἐν τε τῇ ξηρᾷ καὶ τῇ θαλάσσῃ· ἡ γραφὴ ἔστι ἀρχαία σουλοῦς. Μεταξὺ δὲ τῶν διαφόρων λέξεων τοῦ νομίσματος τοῦτοῦ ὑπάρχουσι καὶ τινὰ σήματά κοσμητικὰ συνήθη τοῖς τύποις ἐὼν ἐν Συρίᾳ κοπέντων νομισμάτων.

ε.) Νόμισμα χρυσοῦν ὀθωμ. κοπὲν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ζυγίζον 60 κόκκους καθαροῦ χρυσοῦ φέρων ἐξ ἐνός· «Σουλτάνουλ περβὴν βι χακκάνουλ παχράιν ἐς Σουλτάν ἱπνι Σουλτάν» καὶ ἐκ τοῦ ἐτέρου: «Σουλτάν Μουράτ ἱπνι Σελημ Χάν ἄν Νάδρεχου δοῦρουβι φη Μισίρ» ἐν τῇ 982, ἥτοι ὁ Σουλτάνος τῶν δύο Ἡπείρων, ὁ Μονάρχης τῶν δύο θαλασσῶν ὁ Σουλτάνος υἱὸς τοῦ Σουλτάν Μουράτ υἱοῦ τοῦ Σουλτάν Σελημ Χάν. Τῇ θείᾳ ἀρωγῇ ἐκόπη ἐν Αἰγύπτῳ ἐν τῇ 983.

στ.) Νόμισμα καὶ αὐθις ὀθωμ. χρυσοῦν κοπὲν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ζυγίζον 60 κόκκους καθαροῦ χρυσοῦ φέρει δὲ ἐξ ἐνός τὸ: Σουλτάν Μεχμέτ Χάν ἱπνι Σουλτάν Μουράτ ἄν νάδρεχου δοῦρουβι φη Μισίρ· ἐν τῇ 1003· καὶ ἐξ ὀπ. Σάροῦν Νασάρ Ἰζουλ πασάρ φηλ περ βέλ παχρ.

Χρ. Παπαδόπουλος

ΕΙΚΟΝΕΣ

Φωτεινὴ Γεν. Κολοκοτρώνη

Μίαν ἀρχαῖκην γυναῖκα, μίαν ἐκ τῶν πρῶτων Ἑλληνίδων, μίαν σουλιώτισσαν, γεννηθεῖσαν καὶ ἀνατραφεῖσαν καὶ ζήσαν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ μέσῳ τῆς τρικυμίας τοῦ μεγάλου Ἀγῶνος καὶ τῶν μετ' αὐτὸν περιπετειῶν καιρῶν, τὴν κόρην τοῦ Φώτου Τζαβέλλα καὶ τὴν νύμφην τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, ἐκίδευσαν ἐσχάτως αἱ Ἀθῆναι. Ἦτο ἐκ τῶν ὀλίγων ἐκείνων λειψάνων, τῶν ὀλιγίστων κεισθησμένων καθήμεραν, ἅτινα παριστῶσιν ἡμῖν ἀκόμη ζωντανὴν τὴν εἰκόνα τῆς ὑπὸ τὴν δουλείαν Ἑλλάδος, τῆς Ἑλλάδος τοῦ 21, τῆς Ἑλλάδος τοῦ Κυβερνήτου, τῆς Ἑλλάδος τοῦ Ὄθωνος. Ἐγεννήθη ἡ Φωτεινὴ ἐν Κερκύρᾳ, τὴν ἡμέραν ἀκριβῶς καθ' ἣν ἀπέθνησκειν ὁ πατὴρ τῆς Φώτος, δηλητηρησθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀλήπα-σα, συνετεία τῶν παιδιγνώστων πρὸς τὸν τύραννον πολέμων τοῦ Σουλίου καὶ τοῦ πόθου τῆς ἐκδικήσεως καὶ τῆς ἐξοντώ-

σεως ὃν ἔτρεφε καθ' ὅλων τῶν ἐξεχουσῶν σουλιωτικῶν οικογενειῶν ὁ Ἀλῆς. Ὁ βίος δ' αὐτῆς στενώτατα συνδέεται πρὸς τὰ ἡρωϊκώτερα κατορθώματα καὶ τὰ ἱστορικώτερα γεγονότα τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Κορασὶς μικρὰ ἔτι παρειαῖα εἰς ὅλας τῆς ἰδιαίτερας πατρίδος αὐτῆς τὰς ταλαιπωρίας, συμμετέχε τῶν φρικτῶν πολέμων αὐτῆς καὶ ὑπέστη πάντας τοὺς κινδύνους καὶ τὰς τύχας αὐτῆς. Κατότιν, μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Σουλίου, ἦλθεν εἰς τὴν Στερεάν, καὶ συνεμερίσθη πάσας τὰς ὁδύνας τῆς πολιτορκίας τοῦ Μεσολογγίου. Ριπταζομένη δ' ἐν τῷ λαίλαπι ποικιλοτρόπως, κατέληξε τέλος τῷ 1827 εἰς Ναύπλιον, ὅπου ὁ γέρον Κολοκοτρώνης ἐξέλεξε τὴν νεαρὰν Σουλιώτισσα, τὴν ἀμαζόνα κόρην τῶν Τζαβελλῶν, σύζυγον διὰ τὸν υἱὸν τοῦ Γενναίου. Μετ' ὀλίγον δὲ ἡ χαρὰ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἔθνους συνεπλήρου τὴν χαρὰν τοῦ γάμου τῆς, καὶ ἡ νεαρὰ καὶ πολυπαθὴς θυγάτηρ τῶν ἡρώων ἐγένετο μία τῶν ἐπιφανεστέρων δεσποινῶν τῆς ἀποκαθισταμένης ἐλληνικῆς κοινωνίας. Ἡ Ἀμαλία ἐξέλεξεν αὐτὴν κυρίαν τῆς τιμῆς αὐτῆς, ἀντεπροσώπευσε δ' ἐφ' ἱκανὸν ἐν τοῖς ἀνακτόροις τὸ γόνιτρον τοῦ οἴκου τῆς. Ἐξῆσε δ' ἔκτοτε, καὶ μετὰ τὴν ἐξωσιν τοῦ Ὄθωνος, ἐνταῦθα, μεταξὺ τῶν πολυπληθῶν συγγενῶν τῆς καὶ τῶν φίλων, σέμνωμα τῆς πρωτευσούσης, μέχρι τοῦ βαθμοῦ γήρατος, ἐν ᾧ ἀπέθανε, κηδευθεῖσα δημοσίᾳ δαπάνῃ καὶ μετ' ὅλων τῶν ὀφειλομένων εἰς τὸ ὄνομα αὐτῆς τιμῶν.

Ἡ Ἀλεξάνδρα

Χαιρετίζοντες μαζὶ με ὅλας τὰς Ἀθῆνας τὴν ἐπάνοδον τῆς προσφιλοῦς κόρης τῶν, τῆς γλυκυτάτης ἀθηναίας, τῆς λατρευτῆς βασιλοπούλας, τῆς συμπαθεστάτης νυφούλας τῶν ἡν με τόσον σπαραγμὸν ἀπεχαιρέτισαν ὅταν ἐπήγαγεν εἰς τὰ ξένα νὰ πανδρευθῇ καὶ με τόσον καμάρι ἐπαναδλέπουν σήμερον ἐπιστρέφουσιν ἀπαράλλακτον ὅποιαν τὴν ἤξευραν, πάντοτε ἀγαπῶσαν ἀλλὰς καὶ πάντοτε λατρευομένην, δημοσιεύομεν σήμερον τὴν εἰκόνα τῆς, ὡς ἐπικαιροτέραν πάσης ἄλλης, με τὴν εὐμορφὴν ὑπογραφὴν τῆς ἀποκάτω.

Ἐνερξὶς τοῦ σχολικοῦ ἔτους

Τὰ σχολεῖα ἤρχισαν. Μέσα εἰς τὴν τάξιν θορυβοῦν τόρα, φαινόμενα διὰ τῆς ἡμαιοίκτου θύρας, τὰ παιδία. Ὁ γυναιὶς διδάσκαλος, ἀγαθότατος ὑπὸ τὸν σκοῦφον τοῦ προβάλλει εἰς τὴν πόρταν καὶ οἶπτε ἐν βλέμμα πρὸς τὰ ἔξω. Καὶ εἰς τὸν δρόμον ἡ καλὴ μπτέρα ὀδηγεῖ τὰ δύο παιδάκια εἰς τὸ σχολεῖον, τὸ ἕνα εὐχαριστημένον καὶ πρόθυμον, καὶ τὸ ἄλλο ξυνίζον ὀλίγῳ τὰ μούτρα του. Καὶ ὁ καλὸς γυναιὶς διδάσκαλος περιμένει καὶ ἀνοίγει νὰ τὰ ὑποδεχθῇ διὰ νὰ τοῦ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν ἔχει καὶ πολὺ δίκαιον νὰ τὰ ξυνίζῃ...

Περὶ τῆς ταξιδιωτικῆς

Ὁ χειμὼν ἔφθασε. Καὶ τὰ πτηνὰ τοῦ καλοκαιριοῦ, τὰ πτηνὰ τῶν ὁποίων τὸ